

107487 - Een beslissing die feitelijk neerkomt op verwijdering van een leerling, kan aan de GPO worden voorgelegd

ADVIES

in het geding tussen:

de heer A en mevrouw B, wonende te C, verzoekers,
gemachtigde: de heer mr. H.J. Stuyt

en

de Stichting D, gevestigd te E, het bevoegd gezag van F, verweerder
gemachtigde: mevrouw mr. A.J.M. Boschman-Stoel

1. VERLOOP VAN DE PROCEDURE

Op 23 november 2016 hebben verzoekers aan de Commissie een geschil voorgelegd over de beslissing van verweerder om G niet meer toe te laten tot F.

Verweerder heeft op 13 december 2016 een verweerschrift ingediend.

De mondelinge behandeling van het geschil vond plaats op 20 december 2016 te Utrecht.

Verzoekers waren aanwezig, daartoe bijgestaan door hun gemachtigde. G was niet ter zitting aanwezig.

Namens verweerder waren aanwezig mevrouw H, voorzitter College van Bestuur, mevrouw I, zorgcoördinator F, daartoe bijgestaan door de gemachtigde.

Namens het Samenwerkingsverband waren aanwezig mevrouw J, coördinator loket, en de heer K, directeur.

Het oordeel van de Commissie is reeds op 3 januari 2017 schriftelijk aan partijen meegedeeld.

2. DE FEITEN

1. Verzoekers zijn de ouders van G.
2. G is bij de start van het schooljaar 2014-2015 ingeschreven op F, locatie L, afdeling vwo (hierna: de school).
3. In december 2014 en mei 2015 is G twee keer drie dagen geschorst geweest vanwege wangedrag, bestaande uit spelen met vuur in een kleedkamer en blowen tijdens een schoolexcursie.
4. Vanaf maart 2015 heeft G enige tijd interne trajectbegeleiding gehad. In geval van trajectbegeleiding koppelt de school de leerling aan een trajectbegeleider die de leerling en de docenten ondersteunt in het aanbieden van een passend antwoord op de onderwijsbehoefte van de leerling. Ook heeft de school in deze periode voor G hulp gezocht bij een externe zorgorganisatie.

5. Eind mei 2015 is G voor de duur van een maand uithuisgeplaatst.
6. Op 30 juni 2015 is het ontwikkelingsperspectief (hierna: opp) voor G vastgesteld. Verzoekers hebben het opp ondertekend.
7. Het schooljaar 2015-2016 is G begonnen op de havo-afdeling van de school.
8. Bij beschikking van 22 september 2015 heeft de rechtbank G voor de duur van een jaar onder toezicht gesteld. Deze maatregel is nadien verlengd tot 22 december 2016.
9. In februari en maart 2016 heeft G bij M psychodiagnostisch onderzoek ondergaan. Op grond daarvan is bij hem de diagnose ODD gesteld. Verder heeft M in zijn rapportage onder meer geconcludeerd dat er bij G sprake is van beperkte sociale vaardigheden, gebrekkige emotieregulatie, gebrekkige gewetensontwikkeling en neiging tot grenzeloosheid.
10. Op 11 februari 2016 is G toegelaten tot het orthopedagogisch-didactisch centrum (OPDC) voor de resterende duur van het schooljaar 2015-2016. Verzoekers hebben daartegen aanvankelijk bezwaar gemaakt, maar hebben daarmee uiteindelijk toch ingestemd. G is op 10 mei 2016 bij het OPDC gestart op mavo-niveau.
11. Aan het eind van schooljaar 2015-2016 hebben verzoekers aangegeven een andere school voor G te zoeken. Verweerder heeft aangegeven dat G niet meer welkom is op de school.
12. Sinds de start van schooljaar 2016-2017 volgt G geen onderwijs op de school.
13. Verzoekers hebben G aangemeld op O en P. Beide scholen hebben G niet toegelaten omdat zij niet in zijn ondersteuningsbehoefte konden voorzien.
14. Op 6 oktober 2016 is er een gezinsconsulent ingeschakeld.
15. Na overleg tussen de directies van de school en O en het samenwerkingsverband, hebben verzoekers en O in november 2016 afspraken gemaakt over een mogelijke plaatsing van G. Inmiddels is G op het O begonnen op basis van een startarrangement dat geldt tot 6 maart 2017. Dit startarrangement bevat een aantal afspraken en doelstellingen waaraan G moet voldoen om definitief geplaatst te worden.

3. STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Standpunt verzoekers

De school heeft G zonder deugdelijke reden de toegang geweigerd en is er daarom primair voor verantwoordelijk dat G lange tijd thuiszitter is geweest. De school heeft nooit een formele verwijderingsprocedure opgestart, heeft alleen gezegd dat G niet meer welkom is. Voor wat betreft de termijn waarbinnen een verzoek bij de Commissie wordt ingediend, nemen verzoekers 2 november 2016 als uitgangspunt. Op die datum werd tijdens een groot overleg, waarvoor verzoekers zelf overigens niet waren uitgenodigd, definitief duidelijk dat de school G niet meer terug wil als leerling. Kort voor dit overleg hebben verzoekers een advocaat, de bovengenoemde gemachtigde, in de arm genomen. Deze heeft namens hen het voornoemde overleg bijgewoond. Zodoende waren verzoekers op de hoogte van het standpunt van de school. Verzoekers zien de plaatsing op O als een tijdelijke oplossing. Gedwongen door de situatie hebben zij het startarrangement ondertekend. Zij willen echter dat de school G toelaat op de locatie C. Het gezin woont daar ook, zodat verzoekers makkelijker toezicht kunnen houden op hun zoon en

minder reiskosten hoeven te maken. De locatie C is ook kleinschaliger, wat ook volgens de specialisten beter bij G past. Ook zit daar een aantal vrienden van hem op school.

G heeft in zijn periode op het OPDC goed gefunctioneerd. Hij is daardoor in positieve zin veranderd. De ondersteuning die hij nodig heeft, bestaat met name uit een positieve benadering van zijn werk en hulp bij de zwakke vakken. Dit valt niet aan te merken als intensieve of bovenmatige ondersteuning. De locatie C van de school kan die ondersteuning prima bieden. Het psychodiagnostisch onderzoek en de periode op de OPDC hebben veel informatie opgeleverd. Anders dan verweerder stelt, komen de conclusies van M en het OPDC overeen. Desondanks heeft de school het bestaande opp niet aangepast.

Het argument van handelingsverlegenheid gaat dan ook niet op en lijkt te zijn gebaseerd op de oude situatie. In die situatie was er bij G nog geen ODD vastgesteld, wisten verzoekers ook niet goed met zijn gedrag om te gaan en was hij op een te hoog niveau geplaatst. Onder die omstandigheden had de school kunnen betogen handelingsverlegen te zijn. Maar de situatie is inmiddels ten positieve veranderd, vooral door de inspanningen van G. Verzoekers hebben regelmatig contact met O over de vorderingen en het gedrag van G.

Uit die contacten blijkt dat het nu goed gaat met G, zowel qua resultaten als qua gedrag.

Standpunt verweerder

Verweerder erkent dat er geen sprake is van een formeel verwijderingsbesluit. Dat laat onverlet dat de school al tijdens een groot overleg op 7 juli 2016 heeft aangegeven dat een terugkeer van G niet aan de orde was. Het bevreemdt daarom dat verzoekers zich pas eind november tot de Commissie hebben gewend.

G kan niet geplaatst worden op de locatie C. Er is daar geen plek beschikbaar, nog daargelaten dat hij daar met dezelfde docenten te maken zou krijgen als op de locatie L. Verder is de school handelingsverlegen en zijn de verhoudingen verstoord geraakt. Dat laatste heeft niet alleen te maken met de incidenten uit het eerste leerjaar, maar ook met het ontbreken van een goede band met de zorgcoördinator en met de door verzoekers gestarte procedure bij deze Commissie. De school acht zich niet in staat om G goed te ondersteunen. Het gedrag van G vormt bovendien een risico voor de veiligheid van anderen. Zo heeft hij met vuur gespeeld in een kleedkamer, heeft hij seksueel getinte en andere grensoverschrijdende berichten verstuurd en heeft hij bij zichzelf opzettelijk brandwonden veroorzaakt en deze aan klasgenoten laten zien. Ook zwierf hij vaak op straat en bestaat het vermoeden dat hij op school een keer onder invloed is geweest. De school heeft voldoende inspanningen verricht en heeft daarmee voldaan aan de zorgplicht. In het eerste jaar heeft de school G interne trajectbegeleiding aangeboden en kon hij deelnemen aan een huiswerkklas. Ook is hem externe trajectbegeleiding aangeboden. Dit had niet het gewenste effect. G zette zich niet in, wilde geen plan opstellen en kwam niet opdagen op gesprekken. Daarom, en omdat onderzoek naar de ondersteuningsbehoefte van G nog niet had plaatsgevonden, is een traject bij het OPDC aangevraagd.

Het onderzoeksrapport van M en het advies van het OPDC boden de school weinig tot geen concrete handelingsadviezen. Verweerder heeft dat bij het OPDC aangekaart, maar zonder resultaat. Bijkomend probleem was dat M een ander beeld van G schetste dan het OPDC. Daardoor kon de school de ondersteuningsbehoefte van G niet vaststellen.

Het OPDC heeft in eerste instantie besloten het traject te verlengen zolang G niet op een andere school was ingeschreven. Desondanks heeft het OPDC het traject stopgezet toen verzoekers G op twee andere scholen hadden aangemeld. Deze scholen hebben G afgewezen. Daarom kan de school niet worden verweten dat G een tijd heeft thuis gezeten.

Dat het aanvullend onderzoek lang op zich heeft laten wachten, valt de school niet aan te rekenen. Zo was er sprake van lange wachtlijsten. Ook stelden G en verzoekers zich afwijzend op ten aanzien van het inschakelen van hulpverlening. Het advies van M om als gezin een systeemgericht behandeltraject te volgen, hebben verzoekers bijvoorbeeld afgewezen. In een eerder stadium hebben verzoekers een gezinstraject voortijdig afgebroken, tegen het advies van de behandelaar in.

De school heeft, toen G thuis zat, ervoor zorg gedragen dat G over studiewijzers en lesmateriaal op niveau 3 mavo kon beschikken. Tevens is een zorgstudent ingezet om hem te ondersteunen bij zijn schoolwerk. Dit is gebeurd in overleg met de leerplichtambtenaar.

Inmiddels is G begonnen op O. De school is van mening dat zij daarmee een passend aanbod heeft gedaan. Dat verzoekers zich alsnog tot de Commissie hebben gewend, wekt verbazing aangezien zij het startarrangement voor O hebben aanvaard en ondertekend. Overigens geven de signalen die de school vanuit O over G bereiken, een heel ander beeld dan verzoekers schetsen. G blijkt in gedragsmatig opzicht nauwelijks te zijn veranderd en hij haalt voornamelijk onvoldoendes.

4. INBRENG SAMENWERKINGSVERBAND

Er is in januari 2016 al gesproken over een OPDC-traject, maar door de afwijzende houding van verzoekers kon dit traject pas in mei 2016 van start gaan. Het samenwerkingsverband beschikt niet over een eigen OPDC omdat het daarvoor te klein is. Daarom is een OPDC in P benaderd. G heeft twee maanden op het OPDC gezeten. Binnen de structuur van het OPDC deed hij het goed. Het OPDC heeft geen eindverslag gemaakt, maar een aantal opmerkingen in het opp gezet. Het samenwerkingsverband ziet die opmerkingen op zichzelf wel als bruikbare adviezen, maar kan zich gelet op de voorgeschiedenis ook voorstellen dat de school dat niet zo ziet.

Van belang is nog O, anders dan F, reeds van oudsher vmbo met leerwegondersteuning aanbiedt. Daardoor kan O waarschijnlijk beter op de ondersteuningsbehoefte van G inspelen dan F. Hij heeft daar een goede kans van slagen. Voor zover de reiskosten voor verzoekers een te zware financiële belasting vormen, kan het samenwerkingsverband daar mogelijk nog een tegemoetkomende rol in spelen.

5. OVERWEGINGEN VAN DE COMMISSIE

Op grond van artikel 27c lid 2 onder b van de Wet op het voortgezet onderwijs (WVO) kunnen aan de Commissie geschillen worden voorgelegd die verband houden met de verwijdering van een leerling. Voor de beoordeling van haar bevoegdheid stelt de Commissie een voornemen tot verwijderen hieraan gelijk. Weliswaar is de beslissing om G niet meer tot de school toe te laten niet geformuleerd als een (voornemen tot) verwijdering, maar feitelijk is daarvan wel sprake. Terugkeer van G op de school is volgens verweerder immers niet aan de orde. Dat blijkt onder

andere uit hetgeen verweerder tijdens het groot overleg op 2 november 2016 en ter zitting heeft gesteld. Aldus acht de Commissie zich bevoegd.

Een verzoekschrift over de (voorgenomen) verwijdering dient binnen zes weken na bekendwording met de beslissing te worden ingediend. Hoewel G sinds de start van het schooljaar 2016-2017 de school niet meer heeft bezocht, hebben verzoekers zich pas op 23 november 2016 tot de Commissie gewend. In aanmerking genomen dat de school nagelaten heeft een formele beslissing te nemen alsmede dat verzoekers niet eerder dan omstreeks begin november 2016 waren voorzien van rechtskundige bijstand, acht de Commissie het niet onredelijk om, zoals verzoekers hebben gedaan, 2 november 2016 als begin van de termijn te beschouwen. Zo bezien is het verzoekschrift tijdig ingediend en zijn verzoekers ontvankelijk in hun verzoek. Omdat er sprake is van een voornemen tot verwijdering beoordeelt de Commissie of de regelgeving van passend onderwijs goed is uitgelegd en toegepast.

De Commissie is op basis van het dossier en hetgeen is toegelicht ter zitting voldoende duidelijk geworden dat G bij het uitvoeren van schooltaken al langere tijd problematisch sociaal-emotioneel gedrag laat zien. Dit gedrag belemmert zijn normale onderwijsparticipatie. Verweerder heeft deze problematiek meermaals met verzoekers besproken en in het ontwikkelingsperspectief een plaats gegeven bij de belemmerende en bevorderende factoren. Daarnaast is langdurig met verschillende middelen ingezet op de ontwikkeling van het sociaal-emotioneel functioneren van G. Zo heeft G zowel op school als daarbuiten trajectbegeleiding gekregen, heeft de school contact onderhouden met de gezinsvoogd en is er een opp opgesteld. Tevens is ingezet op aanvullend onderzoek van G door een externe instantie, zij het dat het lang heeft geduurd voordat dit onderzoek daadwerkelijk kon worden uitgevoerd. Niet gebleken is echter dat verweerder daarin een verwijt valt te maken.

Al met al is, mede gelet op de door verweerder geschetste en door verzoekers niet weersproken gedragingen van G, voldoende aannemelijk geworden dat de begeleidingsmogelijkheden voor de school van verweerder begin 2016 waren uitgeput. Gelet daarop is het voorstel van verweerder om de ondersteuningsbehoefte van G te onderzoeken via het OPDC een passend voorstel geweest. Daarmee bleef G ingeschreven bij de school van verweerder en werd voorkomen dat hij buiten het onderwijsproces zou raken. Omdat verzoekers jegens dit voorstel lange tijd een afwijzende houding aannamen, heeft het ongeveer vijf maanden geduurd voordat met dit traject kon worden gestart. Dit traject is vlak voor de zomervakantie 2016 afgerond. In de tussentijd heeft, eveneens op initiatief van verweerder, aanvullend onderzoek door M plaatsgevonden.

Niet in geschil is dat partijen aan het eind van schooljaar 2015-2016 hebben gesproken over het vervolg van de schoolloopbaan van G op de school. Verweerder heeft daarbij klaarblijkelijk aangegeven dat er voor G geen plaats meer was op de school. Verzoekers hebben daarop aangegeven zich te oriënteren op een andere school voor G en hebben hun zoon bij enkele scholen aangemeld. Omdat dit niet tot plaatsing leidde, is G thuis komen te zitten. Gedurende deze periode stond G nog steeds ingeschreven bij de school, die G huiswerk en huiswerkbegeleiding heeft aangeboden. Voorts heeft mede dankzij de inspanningen van verweerder O zich

bereid gevonden G toe te laten. Dit strookt met de zorgplicht die verweerder in het kader van passend onderwijs heeft. In dat kader merkt de Commissie op dat het samenwerkingsverband onderschrijft dat O een passende school voor G is.

Op grond van het voorgaande komt de Commissie tot het oordeel dat verweerder voldoende inspanningen heeft verricht in het kader van de ondersteuningsbehoefte van G en uiteindelijk in redelijkheid heeft kunnen concluderen dat de school van verweerder niet meer aan de ondersteuningsbehoefte van G kan voldoen. Daarmee is de beslissing om G niet meer tot de school toe te laten, op goede gronden genomen. De Commissie zal verweerder wel aanbevelen om dergelijke beslissingen voortaan in een formele procedure te gieten, met alle waarborgen van dien.

Alles overziend zal de Commissie het verzoek ongegrond verklaren.

6. **ORDEEL**

Op grond van bovenstaande overwegingen oordeelt de Commissie het verzoek ongegrond.

7. **AANBEVELINGEN**

- De Commissie beveelt verweerder aan om in geval van een (voorgenomen) beslissing om een leerling te verwijderen, daartoe de formele verwijderingsprocedure in gang te zetten.
- De Commissie beveelt het samenwerkingsverband aan om gestalte te geven aan de toezegging om verzoekers tegemoet te komen in de door hen gemaakte reiskosten.

Vastgesteld te Utrecht op 25 januari 2017 door mr. D. Ghidei, voorzitter, P. Kuiper en drs. J.P.M. Wichers-Bots, leden, in aanwezigheid van mr. J.J. van Beek, secretaris.

mr. D. Ghidei
voorzitter

mr. J.J. van Beek
secretaris